

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

10 päivänä joulukuuta 2002 *

Asiassa C-29/99,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. F. Cusack ja L. Ström, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään S. Marquardt, F. Anton ja A. P. Feeney, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta osittain kumoamaan 7.12.1998 tehdyn neuvoston päätöksen, jolla on hyväksytty Euroopan atomienergiayhteisön liittyminen ydinturvallisuutta koskevaan yleissopimukseen,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat J.-P. Puissechot, R. Schintgen, C. W. A. Timmermans sekä tuomarit C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric (esittelevä tuomari), S. von Bahr ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,

kirjaaja: osastopäällikkö D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 5.6.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.12.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut Euratomin perustamissopimuksen 146 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 5.2.1999 ja jossa komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta osittain kumoamaan

7.12.1998 tehdyn julkaisemattoman neuvoston päätöksen, jolla on hyväksytty Euroopan atomienergiayhteisön liittyminen ydinturvallisuutta koskevaan yleissopimukseen (jäljempänä riidanalainen päätös).

- 2 Tarkemmin sanottuna komissio vaatii sen ilmoituksen (jäljempänä ilmoitus), jonka Euroopan atomienergiayhteisö (jäljempänä yhteisö) on antanut ydinturvallisuutta koskevan yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohdan mukaisesti ja joka on osa riidanalaista päätöstä, kolmannen kohdan kumoamista sillä perusteella, että neuvosto on rajoittamalla tuon kohdan ulottuvuutta pyrkinyt vahvistamaan, että yhteisön toimivalta yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa rajoittuu yleissopimuksen 15 artiklaan ja 16 artiklan 2 kappaleeseen eikä ulotu yleissopimuksen 1—5, 7 ja 14 artiklan, 16 artiklan 1 ja 3 kappaleen sekä 17—19 artiklan soveltamisalaan.

Ydinturvallisuutta koskeva yleissopimus

- 3 Ydinturvallisuutta koskeva yleissopimus (jäljempänä yleissopimus) hyväksyttiin 17.6.1994 Kansainvälisen atomienergiajärjestön (jäljempänä IAEA) koolle kutsumassa diplomaattisessa konferenssissa ja se avattiin allekirjoittamista varten 20.9.1994. Yleissopimus tuli voimaan 24.10.1996. Yhteensä 53 valtiota, mukaan lukien kaikki yhteisön jäsenvaltiot, oli ratifioinut yleissopimuksen 15.4.2002 mennessä.
- 4 Yleissopimuksen 1 artiklan mukaan sen tavoitteena on
 - ”i) saavuttaa ja ylläpitää maailmanlaajuisesti korkea ydinturvallisuuden taso kehittämällä kansallisia toimenpiteitä ja kansainvälistä yhteistyötä, tarvittaessa myös turvallisuuteen liittyvää teknistä yhteistyötä;

ii) järjestää ja ylläpitää ydinlaitoksissa tehokkaita suojia mahdollisia säteilyvaaroja vastaan yksilöiden, yhteiskunnan ja ympäristön suojelemiseksi näistä laitoksista peräisin olevan ionisoivan säteilyn haitallisilta vaikutuksilta;

iii) ehkäistä onnettomuuksia, joilla on säteilyvaikutuksia, ja lieventää mahdollisia säteilyvaikutuksia”.

5 Yleissopimuksen 2 artiklassa määritellään termit ”ydinlaitos”, ”valvontaviranomainen” ja ”lupa”. Yleissopimuksen 3 artiklan mukaan yleissopimusta sovelletaan ”ydinlaitosten turvallisuuteen”.

6 Yleissopimuksen 4 artiklassa määrätään, että kukin sopimuspuoli toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa sellaiset lainsäädännölliset, valvontaan liittyvät, hallinnolliset ja muut toimenpiteet, joita yleissopimuksesta johtuvien velvoitteiden täytäntöönpano edellyttää. Yleissopimuksen 5 artiklassa veloitetaan kukin sopimuspuoli antamaan ennen jokaista yleissopimuksen 20 artiklassa tarkoitettua tarkastelukokousta raportti toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt yleissopimuksesta johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi.

7 Yleissopimuksen 7 artiklan 1 kappaleessa veloitetaan kukin sopimuspuoli huolehtimaan lainsäädäntöön ja valvontaan liittyvien järjestelyjen luomisesta ja ylläpitämisestä ydinlaitosten turvallisuutta varten. Yleissopimuksen 7 artiklan 2 kappaleen mukaan nämä järjestelyt edellyttävät i) sovellettavien kansallisten turvallisuusvaatimusten ja -säännösten vahvistamista, ii) ydinlaitoksia koskevaa lupajärjestelmää, iii) näiden laitosten valvontaan liittyvää tarkastus- ja arviointijärjestelmää sekä iv) sovellettavien säännösten ja lupaehtojen täytäntöönpanoa.

- 8 Yleissopimuksen 14 artiklan mukaan sopimuspuolten on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että

”i) ennen kunkin ydinlaitoksen rakentamista ja käyttöönottoa sekä koko laitoksen olemassaolon ajan tehdään — — turvallisuusarviointeja; — —

ii) — — todennetaan, että ydinlaitoksen fyysinen tila ja käyttö vastaavat jatkuvasti sen suunnittelua, sovellettavia kansallisia turvallisuusvaatimuksia sekä käyttöä koskevia rajoituksia ja ehtoja”.

- 9 Yleissopimuksen 15 artiklassa, joka on otsikoitu ”Säteilyturvallisuus”, määrätään seuraavaa:

”Kukin sopimuspuoli toteuttaa aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että ydinlaitoksesta johtuva työntekijöiden ja väestön säteilyaltistus pidetään kaikissa käyttötilanteissa niin pienenä kuin kohtuullisin toimenpitein on mahdollista ja että ketään yksilöä ei altisteta säteilyannoksille, jotka ylittävät annetut kansalliset enimmäisarvot.”

- 10 Yleissopimuksen 16 artiklassa, joka on otsikoitu ”Hätätilavalmius”, määrätään seuraavaa:

”1. Kukin sopimuspuoli toteuttaa aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että ydinlaitoksia varten on laitosaluetta ja sen ympäristöä koskevat valmius- ja pelastussuunnitelmat, joita testataan säännöllisesti ja jotka kattavat ne toimenpiteet, joihin hätätilan sattuessa on ryhdyttävä.

Uuden ydinlaitoksen osalta suunnitelmat on laadittava ja niitä on testattava ennen kuin laitoksen teho ylittää valvontaviranomaisen määrittelemän alhaisen tason.

2. Kukin sopimuspuoli toteuttaa aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että sen omalle väestölle ja toimivaltaisille viranomaisille ydinlaitoksen läheisyydessä sijaitsevilla valtioilla, sikäli kuin on todennäköistä, että ne joutuisivat alttiiksi mahdollisen säteilyhäättilän vaikutuksille, toimitetaan asianmukaiset tiedot häättilän edellyttämiä valmius- ja pelastusjärjestelyjä varten.

3. Sellaisen sopimuspuolen, jolla ei ole ydinlaitosta alueellaan, mutta joka todennäköisesti altistuisi läheisyydessä olevan ydinlaitoksen säteilyhäättilän vaikutuksille, on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sellaisten aluettaan koskevien valmius- ja pelastussuunnitelmien laatimiseksi ja testaamiseksi, jotka kattavat ne toimenpiteet, joihin häättilän sattuessa on ryhdyttävä.”

11 Yleissopimuksen 17—19 artiklaan sisältyy laitosten turvallisuutta koskevia erityisiä velvoitteita.

12 Yleissopimuksen 17 artiklan, joka on otsikoitu ”Sijointipaikka”, mukaan kunkin sopimuspuolen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että soveltuvat menettelytavat laaditaan ja pannaan täytäntöön

”i) kaikkien niiden sijaintipaikkaan liittyvien asiaankuuluvien tekijöiden arvioimiseksi, jotka todennäköisesti vaikuttavat ydinlaitoksen turvallisuuteen koko sen oletettuna olemassaoloaikana;

ii) suunnitellun ydinlaitoksen todennäköisten yksilöihin, yhteiskuntaan ja ympäristöön kohdistuvien turvallisuusvaikutusten arvioimiseksi;

iii) tarpeen mukaan kaikkien i ja ii kohdassa mainittujen asiaankuuluvien tekijöiden uudelleenarvioimiseksi siten, että voidaan taata ydinlaitoksen jatkuva hyväksyttävä turvallisuustaso;

iv) suunnitellun ydinlaitoksen läheisyydessä sijaitsevien sopimuspuolten kuulemiseksi, sikäli kuin niiden joutuminen alttiiksi tämän ydinlaitoksen vaikutuksille on todennäköistä, sekä tarvittavien tietojen antamiseksi kyseisille sopimuspuolille pyynnöstä, jotta ne voisivat tehdä oman arvionsa ydinlaitoksen todennäköisistä turvallisuusvaikutuksista omalla alueellaan”.

13 Yleissopimuksen ”Suunnittelu ja rakentaminen” otsikoidun 18 artiklan mukaan kunkin sopimuspuolen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että ydinlaitoksen suunnittelussa ja rakentamisessa edellytetään useita luotettavia suojaamisen tasoja ja menetelmiä (syvyysuuntainen turvallisuus) radioaktiivisten aineiden päästöjä vastaan, että käytettävä teknologia on käytännössä koeteltu taikka testeillä tai analyyseillä kelpoistettu ja että suunnittelu mahdollistaa luotettavan, vakaan ja helposti ohjattavan käytön.

14 Yleissopimuksen ”Käyttö” otsikoidun 19 artiklan mukaan sopimuspuolet valvovat, että

”i) lupa käynnistää ydinlaitos ensimmäisen kerran perustuu asianmukaiseen turvallisuusanalyysiin ja koekäyttöohjelmaan — — ;

- ii) — — määritellään ja tarvittaessa tarkistetaan käyttöä koskevat rajoitukset ja ehdot — — ;
- iii) ydinlaitoksen käyttö, huolto, tarkastus ja testaus tapahtuu hyväksytyjä menettelytapoja noudattaen;
- iv) odotettavissa olevien käyttötapauksien ja mahdollisten onnettomuuksien varalta laaditaan menettelytapaohjeet;
- v) tarvittava tekninen tuki on käytettävissä kaikilla turvallisuuteen liittyvillä osa-alueilla — — ;
- vi) — — turvallisuuden kannalta merkittävät tapahtumat [raportoidaan];
- vii) laaditaan ohjelmat käyttökokemuksen kokoamiseksi ja analysoimiseksi — — ;
- viii) — — radioaktiivisen jätteen määrä pidetään niin vähäisenä kuin — — on mahdollista — — ”.

15 Yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleessa määrätään seuraavaa:

- ”i) Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista tai liittymistä varten alueellisille yhdentymis- tai muille järjestöille edellyttäen, että järjestö koostuu täysivaltaisista valtioista ja että sillä on toimivalta neuvotella, tehdä ja soveltaa kansainvälisiä sopimuksia tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
- ii) Toimivaltaansa kuuluvissa asioissa mainituilla järjestöillä on ne oikeudet ja velvoitteet, jotka tämän yleissopimuksen nojalla kuuluvat sopimusvaltioille.
- iii) Tullessaan tämän yleissopimuksen sopimuspuoleksi mainitun järjestön on annettava 34 artiklassa tarkoitetulle tallettajalle ilmoitus, josta ilmenee, mitkä valtiot ovat järjestön jäseniä, mitä tämän yleissopimuksen määräyksistä järjestöön sovelletaan ja mikä on järjestön toimivalta näiden artiklojen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
- iv) Mainitulla järjestöllä ei ole äänioikeutta jäsenvaltioidensa äänten lisäksi.
— — ”

Asiaa koskevat yhteisön oikeussäännöt

- 16 Euratomin perustamissopimuksen johdanto-osan mukaan sen allekirjoittajavaltiot ”pyrkivät saamaan aikaan sellaiset turvallisuusolosuhteet, että väestön elämä ja terveyttä vaarantavat tekijät poistuvat”.

17 Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Yhteisö päämääränsä toteuttamiseksi tässä sopimuksessa määrätyin edellytyksin:

— —

- b) laatii yhtenäiset turvallisuusmääräykset väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi sekä huolehtii niiden noudattamisesta;

— —

- e) takaa asianmukaisella valvonnalla, että ydinaineita ei siirretä käytettäväksi muuhun kuin siihen käyttöön, johon ne on tarkoitettu;

— —

- h) luo muihin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin sellaiset yhteydet, jotka ovat omiaan edistämään ydinenergian rauhanomaista käyttöä.”

18 Euratomin perustamissopimuksen toinen osasto, jonka otsikko on ”Määräykset ydinenergia-alan kehityksen edistämisestä”, sisältää III luvun nimeltään ”Terveiden suojeleminen”, joka muodostuu 30—39 artiklasta.

19 Euratomin perustamissopimuksen 30 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Yhteisössä vahvistetaan perusnormit väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ionisoivan säteilyn aiheuttamilta vaaroilta.

Ilmaisulla ’perusnormit’ tarkoitetaan:

a) riittävän turvallisuuden kannalta suurimpia sallittuja annoksia;

b) suurimpia sallittuja säteilyaltistus- ja kontaminaatioasteita;

c) työntekijöiden terveydentilan tarkkailua koskevia pääperiaatteita.”

20 Euratomin perustamissopimuksen 31 artiklassa määritellään mainittujen perusnormien laatimis- ja hyväksymismenettely.

- 21 Euratomin perustamissopimuksen 32 artiklan mukaan näitä perusnormeja voidaan komission tai jäsenvaltion pyynnöstä tarkistaa tai täydentää samaisen menettelyn mukaisesti.
- 22 Neuvosto on Euratomin perustamissopimuksen 31 ja 32 artiklan nojalla antanut 13 päivänä toukokuuta 1996 perusnormien vahvistamisesta työntekijöiden ja väestön terveyden suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta direktiivin N:o 96/29/Euratom (EYVL L 159, s. 1). Tässä direktiivissä säädetään muun muassa, että jäsenvaltioiden on saatettava tietyt toiminnot, joihin liittyy ionisoivan säteilyn aiheuttama vaara, ilmoitus- ja ennakkolupajärjestelmän alaisiksi sekä valvottava väestön säteilysuojelua tavanomaisissa olosuhteissa.
- 23 Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot antavat tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset vahvistettujen perusnormien noudattamisen varmistamiseksi sekä toteuttavat tarvittavat toimenpiteet opetuksen, koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta.

Komissio antaa tarpeelliset suositukset jäsenvaltioissa sovellettavien määräysten yhdenmukaistamisen varmistamiseksi.

Tätä varten jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tiedoksi kaikki tämän sopimuksen voimaantullessa sovellettavat määräykset sekä myöhemmät ehdotukset tällaisiksi määräyksiksi.”

- 24 Euratomin perustamissopimuksen 34 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Jäsenvaltion, jonka alueella aiotaan tehdä erityisen vaarallisia kokeita, on toteutettava terveyden suojelua koskevat lisätoimenpiteet, joista sen on ennalta hankittava komission lausunto.

Komission puoltava lausunto on tarpeen, jos kokeiden vaikutukset saattavat ulottua muiden jäsenvaltioiden alueille.”

- 25 Euratomin perustamissopimuksen 35 artiklan ensimmäisessä kohdassa velvoitetaan jäsenvaltiot perustamaan ”tarvittavat laitokset radioaktiivisuustason jatkuvaan valvontaan vesistöissä, ilmassa ja maaperässä sekä perusnormien noudattamisen valvontaa varten”. Tämän artiklan toisen kohdan mukaan komissiolla on oikeus päästä tällaisiin valvontalaitoksiin sekä tarkastaa niiden toiminta ja tehokkuus.
- 26 Euratomin perustamissopimuksen 36 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot antamaan määräajoin komissiolle tietoja tuon perustamissopimuksen 35 artiklassa tarkoitetusta valvonnasta.
- 27 Euratomin perustamissopimuksen 37 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Jokaisen jäsenvaltion on toimitettava komissiolle yleiset tiedot missä tahansa muodossa olevan radioaktiivisen jätteen hävittämistä koskevista suunnitelmista

sen arvioimiseksi, aiheuttaako suunnitelman toteuttaminen veden, maaperän tai ilman radioaktiivista saastumista toisen jäsenvaltion alueella.

Kuultuaan 31 artiklassa tarkoitettua asiantuntijaryhmää komissio antaa lausuntonsa kuuden kuukauden määräajassa.”

- 28 Euratomin perustamissopimuksen 38 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa määrätään seuraavaa:

”Komissio antaa jäsenvaltioille suosituksia radioaktiivisuustasosta ilmassa, vesistöissä ja maaperässä.

Kiireellisissä tapauksissa komissio antaa direktiivin, jolla asianomainen jäsenvaltio veloitetaan toteuttamaan komission asettamassa määräajassa kaikki tarvittavat toimenpiteet perusnormien rikkomisen estämiseksi sekä säännösten noudattamisen varmistamiseksi.”

- 29 Euratomin perustamissopimuksen 39 artiklassa annetaan komission tehtäväksi perustaa yhteisen ydintutkimuskeskuksen yhteyteen terveyden suojelua koskeva tiedon dokumentointi- ja tutkimusosasto.

- 30 Euratomin perustamissopimuksen toiseen osastoon sisältyy VII luku nimeltään ”Turvavalvonta”, jossa komissiolle annetaan tiettyä tuon perustamissopimuksen 2 artiklan e alakohdassa määrättyyn tavoitteeseen liittyvää toimivaltaa.

- 31 Euratomin perustamissopimuksen 101 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa määrätään seuraavaa:

”Yhteisö voi toimivaltansa rajoissa tehdä sopimuksia kolmannen maan, kansainvälisen järjestön tai kolmannen maan kansalaisen kanssa.

Komissio neuvottelee sopimukset neuvoston direktiivien mukaisesti; neuvoston on hyväksyttävä komission tekemät sopimukset; neuvosto päättää hyväksymisestä määräenemmistöllä.”

Yhteisön liittyminen yleissopimukseen

- 32 Komissio esitti 15.9.1994 neuvostolle ehdotuksen päätökseksi hyväksyä yhteisön liittyminen yleissopimukseen. Tähän ehdotukseen sisältyi yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohdan mukaisesti annettava ilmoitus, jossa yhteisö esitti yhtäältä, että yhteisöön sovelletaan yleissopimuksen 1—5, 7 ja 14—35 artiklaa, ja toisaalta, että yhteisöllä on toimivalta yleissopimuksen 1—5, 7 ja 14—19 artiklan soveltamisaloilla.
- 33 Neuvosto teki 7.12.1998 riidanalaisen päätöksen. Tämän päätöksen ainoa artikla kuuluu seuraavasti:

”1. Hyväksytään Euroopan atomienergiayhteisön liittyminen ydinturvallisuutta koskevaan yleissopimukseen.

2. Euroopan atomienergiayhteisön ydinturvallisuutta koskevan yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohdan määräysten mukaisesti antama ilmoitus on tämän päätöksen liitteenä.”

34 Ilmoitus kuuluu seuraavasti:

”Seuraavat valtiot ovat tällä hetkellä Euroopan atomienergiayhteisön jäsenvaltioita: Belgian kuningaskunta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Irlanti, Italian tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Portugalin tasavalta, Suomen tasavalta, Ruotsin kuningaskunta, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta.

Yhteisö ilmoittaa, että siihen sovelletaan yleissopimuksen 15 artiklaa ja 16 artiklan 2 kappaletta. Lisäksi siihen sovelletaan ainoastaan 15 artiklan ja 16 artiklan 2 kappaleen soveltamisaloilla yleissopimuksen 1—5 artiklaa, 7 artiklan 1 kappaletta, 14 artiklan ii kohtaa sekä 20—35 artiklaa.

Yhteisöllä on Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 2 artiklan b alakohdan sekä toisen osaston III luvun nimeltään ’Terveiden suojeleminen’ asiaa koskevien artiklojen mukaisesti jaettu toimivalta edellä mainittujen jäsenvaltioiden kanssa yleissopimuksen 15 artiklan ja 16 artiklan 2 kappaleen soveltamisaloilla.”

- 35 Liittyminen yleissopimukseen on hyväksytty yhteisön puolesta Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) liittymisestä vuonna 1994 tehtyyn ydinturvallisuutta koskevaan yleissopimukseen 16 päivänä marraskuuta 1999 tehdyllä komission päätöksellä 1999/819/Euratom (EYVL L 318, s. 20). Tähän päätökseen on liitetty edellisessä kohdassa esitetyn mukaisen ilmoituksen teksti. Liittymisasiakirja talletettiin yleissopimuksen tallettajan eli IAEA:n pääjohtajan huostaan 31.1.2000. Yleissopimuksen 31 artiklan 2 kappaleen nojalla yleissopimus tuli yhteisön osalta voimaan 30.4.2000.

Tutkittavaksi ottaminen

- 36 Neuvosto teki yhteisöjen tuomioistuimelle 9.4.1999 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla oikeudenkäyntiväitteen yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 91 artiklan 1 kohdan nojalla. Yhteisöjen tuomioistuin päätti 8.2.2000 lykätä sen ratkaistavaksi pääasian yhteydessä.
- 37 Neuvosto väittää, että kanne on jätettävä tutkimatta seuraavista syistä:

— kanne on vailla kohdetta

— kanne koskee sellaista riidanalaisen päätöksen osana olevaa säännöstä, jota ei voida tarkastella erillään tämän päätöksen muista osista, eikä komissio ole vaatinut kyseisen päätöksen kumoamista kokonaisuudessaan

- komission varsinaisena tavoitteena on saada yhteisöjen tuomioistuimen lausunto yhteisön toimivallan laajuudesta.

Ensimmäinen oikeudenkäyntiväitteen peruste, joka koskee kanteen kohteen puuttumista

Neuvoston lausumat

- ³⁸ Neuvosto korostaa, että riidanalaiseen päätökseen liitetyn ilmoituksen kolmannen kohdan kumoaminen merkitsisi sitä, että ilmoituksesta poistettaisiin kaksi ainoaa asiallisesti merkityksellistä tietoa, jotka on ilmoitettu yleissopimuksen tallettajalle, nimittäin että yhteisöllä on jaettu toimivalta jäsenvaltioiden kanssa ja että tuo toimivalta perustuu Euratomin perustamissopimuksen toisen osaston III luvun asiaa koskeviin artikloihin.
- ³⁹ Neuvosto lisää, että komissio ei riitauta kumpaakaan näistä kahdesta tiedosta. Komissio ei väitä, että yhteisöllä olisi kyseessä olevilla aloilla yksinomainen toimivalta, vaan katsoo ainoastaan, että yhteisöllä on yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa muuta toimivaltaa, jota ei ole mainittu ilmoituksessa. Komissio ei riitauta myöskään sitä, että yhteisön toimivalta liittyä yleissopimukseen perustuu Euratomin perustamissopimuksen toisen osaston III luvun asiaa koskeviin artikloihin. Koska ainoastaan nämä kaksi tietoa käyvät ilmi siitä ilmoituksen kohdasta, jonka kumoamista komissio vaatii, neuvosto katsoo, että nyt kyseessä olevalla kanteella ei ole kohdetta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 40 Ilmoitus, jonka osittaista kumoamista komissio vaatii, on erottamaton osa riidanalaisesta päätöstä, jonka yhteisöjen tuomioistuin voi kumota, koska kyseessä on oikeusvaikutuksia aiheuttava toimi.
- 41 Käsillä oleva kanne on ymmärrettävä siten, että komissio vaatii riidanalaisen päätöksen kumoamista siltä osin kuin siinä ei todeta, että yhteisöllä on toimivalta muilla aloilla kuin ilmoituksessa mainituilla aloilla. On todettava, että kanne, jolla tavoitellaan tällaista kumoamista, ei ole vailla kohdetta.
- 42 Ensimmäinen oikeudenkäyntiväitteen peruste on näin ollen hylättävä.

Toinen oikeudenkäyntiväitteen peruste, joka koskee riidanalaisen päätöksen jakamattomuutta

Neuvoston lausumat

- 43 Neuvosto väittää, ettei ilmoitusta voida erottaa riidanalaisesta päätöksestä ja että kumoamisvaatimus, joka koskee ainoastaan ilmoitusta, on niin ollen jätettävä tutkimatta. Neuvosto ei olisi tehnyt tätä päätöstä ilman tyhjentävää ilmoitusta toimivallasta. Ilmoitus oli neuvostolle riidanalaisen päätöksen tekemisen välttämätön edellytys. Näin ollen ei olisi mahdollista pitää voimassa sanottua päätöstä,

jos ilmoitus kokonaan tai osittain kumottaisiin. Sitä paitsi tuomioistuin ei voi kumota itse päätöstä, koska tätä ei ole siltä vaadittu, eikä se voi kumota vain yhtä osaa jakamattomasta oikeudellisesta toimesta.

- 44 Neuvosto väittää myös, että komissio vaatii yksinomaan ilmoituksen kolmannen kohdan kumoamista, vaikka tämä muodostaa erottamattoman kokonaisuuden sitä edeltävän kohdan kanssa. Tuo kolmas kohta seuraa suoraan ja välttämättä toisesta kohdasta: yhteisö ilmoittaa ensin, että siihen sovelletaan yleissopimuksen 15 artiklaa ja 16 artiklan 2 kappaletta, ja jatkaa sitten ilmoittamalla, että sillä on toimivalta näiden määräysten soveltamisaloilla. Jos yhteisöjen tuomioistuin katsoisi, että yhteisön toimivaltaan kuuluvat alat on mainittu ilmoituksessa epätäydellisesti ja että tämä puute merkitsee Euratomin perustamissopimuksen rikkomista, sen täytyisi kumota joko ilmoituksen toinen kohta siltä osin kuin siinä ei mainita yhteisön toimivallan koko laajuutta tai ilmoituksen toinen ja kolmas kohta, mitä komissio ei ole vaatinut ja mistä voitaisiin näin ollen päättää vain *ultra petita*. Ilmoituksen toinen kohta on itse asiassa sen keskeinen osa ja sen ainoa asiallisesti merkityksellinen määräys. Sovellettavia yleissopimuksen artikloja koskevan maininnan ja sen kysymyksen välillä, mikä on yhteisön toimivallan laajuus noiden artiklojen osalta, on erottamaton yhteys. Lisäksi ilmoituksen kolmannessa kohdassa ei käsitellä toimivaltaa koskevaa kysymystä sellaisenaan vaan toimivallan laajuutta, sillä yhteisö mainitsee kyseisessä kohdassa, että sillä ei ole yksinomaista toimivaltaa kyseessä olevilla aloilla.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 45 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan päätöksen osittainen kumoaminen on mahdollista, jos ne osat, joiden kumoamista on vaadittu, ovat sellaisia, että ne voidaan erottaa muusta päätöksestä (ks. vastaavasti asia 17/74, *Transocean Marine Paint v. komissio*, tuomio 23.10.1974, Kok. 1974, s. 1063, Kok. Ep. II, s. 363, 21 kohta ja yhdistetyt asiat C-68/94 ja C-30/95, *Ranska ym. v. komissio*, tuomio 31.3.1998, Kok. 1998, s. I-1375, 256 kohta). Tämä on tilanne tässä tapauksessa.

- 46 Ne osat, joiden jättäminen pois merkitsisi sitä, että ilmoitus on lainvastainen, eivät määritelmän mukaisesti sisälly ilmoitukseen, ja ne ovat näin ollen erotettavissa määräyksistä, jotka ilmoituksessa mainitaan. Ilmoituksen kolmannen kohdan kumoaminen siltä osin kuin siinä ei mainita yleissopimuksen tiettyjä artikloja ei vaikuttaisi mitenkään niiden määräysten oikeudelliseen ulottuvuuteen, joihin neuvosto on jo ottanut kantaa. Sellainen kumoaminen ei siis muuttaisi riidanalaisen päätöksen pääsisältöä. Näitä osia voidaan näin ollen pitää sellaisina, että ne voidaan erottaa riidanalaisen päätöksen muista osista.
- 47 Näissä olosuhteissa se seikka, että ilmoitus on erottamaton osa riidanalaista päätöstä, ei estä tuon ilmoituksen kumoamista siltä osin kuin siinä ei mainita yhteisön toimivaltaa yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
- 48 Ilmoituksen toisen ja kolmannen kohdan välisen suhteen osalta on todettava, että nuo kohdat vastaavat niitä yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohdassa toisena ja kolmantena mainittuja tietotyyppisiä, jotka on ilmoitettava.
- 49 Kyseisessä määräyksessä viitataan ilmaisulla ”mitä — — määräyksistä — sovelletaan” kaikkiin niihin artikloihin, jotka sitovat oikeudellisesti sopimuspuolta, mukaan lukien ne artikkelit, joilla ei luoda oikeuksia eikä velvoitteita ja joiden suhteen ei siis nouse esiin kysymys alueellisen järjestön toimivallasta. Sitä vastoin kun viimeksi mainittua vaaditaan ilmoittamaan ”järjestön toimivalta”, yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohdassa tavoitellaan sitä, että järjestö ilmoittaa tallettajalle ja täten yleissopimuksen muille sopimuspuolille yhtäältä ne yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvat asiat, joissa sillä on toimivalta ottaa kannettavakseen yleissopimuksesta johtuvat velvoitteet ja käyttää siitä johtuvia oikeuksia, ja toisaalta tämän toimivallan laajuuden.
- 50 Jos nyt käsiteltävänä olevaa kannetta tutkittaessa kävisi ilmi, että neuvosto on jättänyt mainitsematta ilmoituksen kolmannessa kohdassa tiettyjä artikloja, joita

ei tarkoiteta myöskään sen toisessa kohdassa, tämä merkitsisi sitä, että myös tuo toinen kohta on epätäydellinen. Näiden kahden kohdan välinen suhde ei kuitenkaan ole sellainen, että se estäisi sen, että toisen laillisuus tutkitaan siitä riippumatta, tehdäänkö näin toisen osalta.

- 51 Näin ollen myös toinen oikeudenkäyntiväitteen peruste on hylättävä.

Kolmas oikeudenkäyntiväitteen peruste, joka koskee sitä, että komission tavoitteena on saada asiassa yhteisöjen tuomioistuimen lausunto

Neuvoston lausumat

- 52 Neuvosto väittää, että todellisuudessa komissio ei vaadi ilmoituksen yhden osan kumoamista, vaan sen tavoitteena on saada yhteisöjen tuomioistuimelta lausunto yhteisön toimivallan laajuudesta sen yleissopimukseen liittymisen yhteydessä. Neuvosto toteaa tältä osin, että toisin kuin EY:n perustamissopimuksen 228 artiklan 6 kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 300 artiklan 6 kohta) Euratomin perustamissopimuksessa ei määrätä mahdollisuudesta pyytää yhteisön tuomioistuimelta lausunto siitä, onko suunniteltu kansainvälinen sopimus sopu-soinnussa perustamissopimuksen kanssa, toisin sanoen yhteisön toimivallasta tehdä sellainen sopimus.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 53 Mikään ei osoita, että komissio tavoittelee nyt käsillä olevalla kanteella jotakin muuta päämäärää kuin riidanalaisen päätöksen osittaista kumoamista.

- 54 Lisäksi se seikka, että Euratomin perustamissopimuksessa ei määrätä, että yhteisöjen tuomioistuin voi antaa lausunnon siitä, ovatko kansainväliset sopimukset, joiden tekemistä yhteisö suunnittelee, sopusoinnussa tämän perustamissopimuksen kanssa, ei sulje pois sitä mahdollisuutta, että yhteisöjen tuomioistuimelle voidaan Euratomin perustamissopimuksen 146 artiklan nojalla nostetun kumoamiskanteen yhteydessä esittää sellaisen toimen laillisuusvalvontaa koskeva vaatimus, jolla on hyväksytty päätös liittyä kansainväliseen sopimukseen (ks. vastaavasti kumoamiskanteen ja EY:n perustamissopimuksen mukaisen lausuntomenettelyn välisestä suhteesta lausunto 2/00, 6.12.2001, Kok. 2001, s. I-9713, 12 kohta).
- 55 Kolmas oikeudenkäyntiväitteen peruste on näin ollen hylättävä.
- 56 Edellä esitetystä seuraa, että oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Pääasia

Asianosaisten lausumat

- 57 Komissio väittää, että ilmoituksen kolmas kohta on yhteisön oikeuden vastainen, koska siinä ei mainita yhteisön koko toimivaltaa yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, ja että tuo säännös on näin ollen kumottava Euratomin perustamissopimuksen 146 artiklan määräysten nojalla.
- 58 Komissio huomauttaa väitteensä tueksi, että Euratomin perustamissopimuksen 1 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että yhteisön päämääränä on toteutta-

mallalla ydinteollisuuden nopeaa rakentamista ja kasvua varten tarvittavat edellytykset myötävaikuttaa elintason nousuun jäsenvaltioissa ja yhteyksien kehittämiseen muiden maiden kanssa. Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan b alakohdassa yhteisö veloitetaan laatimaan yhtenäiset turvallisuusmääräykset väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi sekä huolehtimaan niiden noudattamisesta.

- 59 Euratomin perustamissopimuksen 30 artiklassa määrätään perusnormien vahvistamisesta väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi. Euratomin perustamissopimuksen 31 artiklassa määrätään näiden normien laatimista koskevasta lausunto- ja lainsäädäntömekanismista, ja sen jälkeen näiden normien hyväksymisestä neuvoston lainsäädäntötoimella. Nämä Euratomin perustamissopimuksen toisen osaston III luvun määräykset eivät koske suoraan sijoituspaikkojen valintaa, lupien myöntämistä, itse ydinlaitosten käyttöönottoa tai käyttöä, vaan ne koskevat väestön ja työntekijöiden suojelua ionisoivan säteilyn aiheuttamilta vaaroilta. Tämä ero perustuu siihen tekniseen tosiseikkaan, että kaikki ydinvoima on radioaktiivista, mutta kaikki säteily ei ole peräisin ydinvoimasta.
- 60 Komissio korostaa, että direktiivin N:o 96/29/Euratom ja tuon direktiivin perusteella hyväksytyjen lainsäädäntötoimien olemassaolo osoittaa, että Euratomin perustamissopimuksen alalla annettua toimivaltaa on todella käytetty.
- 61 Komissio päättelee, että toimivalta on täten annettu yhteisölle, jonka on voitava sitä käyttää. Komissio katsoo, että sen näkökannan vahvistaa Euratomin perustamissopimuksen 32 artikla, jonka mukaan perusnormeja voidaan tarkistaa tai täydentää komission tai jäsenvaltion pyynnöstä.
- 62 Komissio väittää myös, että Euratomin perustamissopimuksen 30—32 artiklan lisäksi myös Euratomin perustamissopimuksen 35—38 artiklassa annetaan yhteisölle toimivaltaa.

- 63 Komissio myöntää, että Euratomin perustamissopimuksen määräyksissä ei anneta yhteisölle toimivaltaa antaa säännöksiä ydinlaitosten perustamisesta ja toiminnasta. Tällaisten laitosten käytöstä johtuva riski kuuluu kuitenkin yhteisön toimivaltaan.
- 64 Neuvosto puolestaan väittää, että komissio ei selitä sitä, miten sen seikan perusteella, että yhteisön liittyminen yleissopimukseen olisi tehty liian ahtaissa rajoissa, rikottaisiin Euratomin perustamissopimusta tai voitaisiin vaikuttaa yhteisön hyväksymiin yhteisiin säännöksiin. Neuvoston mukaan komissio ei edes väitä, että tällainen yhteisön toimivallan rajaaminen loukkaa sen etuja.
- 65 Neuvosto väittää, että yhteisön koko toimivalta yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla käy ilmi ilmoituksesta ja että yhteisö on näin ollen "sammuttanut" toimivaltansa tuohon sopimukseen liittyttäessä. Neuvosto katsoo, että missään Euratomin perustamissopimuksen artiklassa ei anneta yhteisölle toimivaltaa antaa säännöksiä ydinlaitosten perustamisesta ja toiminnasta. Jäsenvaltiot ovat säilyttäneet tuon toimivallan itsellään. Yhteisöllä on toimivalta ainoastaan väestönsuojelun alalla, ja kaikki ne yleissopimuksen artikkelit, jotka koskevat tuota suojelua, on mainittu ilmoituksessa.
- 66 Komission sen väitteen osalta, että yhteisö on jo antanut ydinlaitosten turvallisuutta koskevia säännöksiä, neuvosto toteaa, että yhteisön toimivaltaa ei voida johtaa direktiivin N:o 96/29/Euratom säännöksistä, koska sen soveltamisalaa koskevan 2 artiklan mukaan tuo direktiivi kokonaisuudessaan soveltuu "menettelyihin", ei "laitoksiin".

Yhteisön oikeuteen perustuva velvollisuus toimittaa yleissopimuksen tallettajalle toimivaltaa koskeva tyhjentävä ilmoitus

- 67 Kun neuvosto hyväksyy liittymisen kansainväliseen sopimukseen Euratomin perustamissopimuksen 101 artiklan toisen alakohdan mukaisesti, oikeusvaikutuksena on se, että komissio valtuutetaan tekemään tuo sopimus neuvoston päätöksessä asetetuissa puitteissa.
- 68 Kun neuvosto hyväksyy liittymisen kansainväliseen sopimukseen ilman mitään varaumia, se on velvollinen noudattamaan tuossa sopimuksessa sellaiselle liittymiselle määrättyjä ehtoja, koska liittymistä koskeva päätös, joka ei ole noiden ehtojen mukainen, olisi heti voimaan tultuaan yhteisön velvollisuuksien vastainen.
- 69 Lisäksi toimielinten välistä lojaalia yhteistyötä koskevasta velvoitteesta (ks. erityisesti asia C-65/93, parlamentti v. neuvosto, tuomio 30.3.1995, Kok. 1995, s. I-643, 23 kohta) seuraa, että sen neuvoston päätöksen, jolla hyväksytään liittyminen kansainväliseen sopimukseen, on tehtävä komissiolle mahdolliseksi noudattaa kansainvälistä oikeutta.
- 70 Nyt käsillä olevassa asiassa yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohtaa on muiden sopimuspuolten intressit huomioon ottaen tulkittava siten, että tuossa määräyksessä tarkoitetun toimivaltaa koskevan ilmoituksen on oltava tyhjentävä.
- 71 Edellä esitetystä seuraa, että neuvosto oli yhteisön oikeuden perusteella velvollinen liittämään päätökseensä, jolla hyväksyttiin liittyminen yleissopimukseen, tyhjentävän ilmoituksen toimivallasta.

Yleisiä huomioita yhteisön toimivallasta ydinturvallisuuden alalla

- 72 Oikeusriidan asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että yhteisöllä on jäsenvaltioiden kanssa jaettu toimivalta
- yleissopimuksen 15 artiklan nojalla toteuttaa aiheelliset toimenpiteet varmistamiseksi, että ydinlaitoksesta johtuva työntekijöiden ja väestön säteilyaltistus pidetään kaikissa käyttötilanteissa niin pienenä kuin kohtuullisin toimenpitein on mahdollista ja että ketään yksilöä ei altisteta säteilyannoksille, jotka ylittävät annetut kansalliset enimmäisarvot; ja
 - yleissopimuksen 16 artiklan 2 kappaleen nojalla toteuttaa aiheelliset toimenpiteet varmistamiseksi, että sen omalle väestölle ja toimivaltaisille viranomaisille ydinlaitoksen läheisyydessä sijaitsevilla valtioilla, sikäli kuin on todennäköistä, että ne joutuisivat alttiiksi mahdollisen säteilyhäättilän vaikutuksille, toimitetaan asianmukaiset tiedot häättilän edellyttämää valmius- ja pelastusjärjestelyä varten.
- 73 Oikeudenkäyntiasia koskee kysymystä siitä, onko yhteisöllä muuta toimivaltaa yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
- 74 Tältä osin on todettava, että Euratomin perustamissopimukseen ei sisälly ydinenergiaa tuottavia laitoksia koskevaa osastoa ja että oikeudenkäyntiasian ratkaisu riippuu kyseisen perustamissopimuksen toisen osaston III luvun määräysten tulkinnasta.

- 75 Tämä tulkinta on suoritettava Euratomin perustamissopimuksen johdanto-osassa lausutun tavoitteen valossa, joka on "saada aikaan sellaiset turvallisuusolosuhteet, että väestön elämää ja terveyttä vaarantavat tekijät poistuvat" (ks. Euratomin perustamissopimuksen VII luvun määräysten osalta ratkaisu 1/78, 14.11.1978, Kok. 1978, s. 2151, Kok. Ep. IV, s. 193, 21 kohta).
- 76 On myös otettava huomioon se seikka, että Euratomin perustamissopimuksen toisen osaston III luvussa pannaan täytäntöön tuon perustamissopimuksen 2 artiklan b alakohta, jossa yhteisö veloitetaan "laati[maan] yhtenäiset turvallisuusmääräykset väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi sekä huolehti[maan] niiden noudattamisesta". Yhtäältä on ilmeistä, että tätä suojelua ei voida saavuttaa ilman vahingollisen säteilyn lähteiden valvontaa. Toisaalta yhteisön toiminnassa terveyden suojelun alalla on otettava huomioon muun muassa Euratomin perustamissopimuksen toisen osaston III luvussa määritelly jäsenvaltioiden toimivalta.
- 77 Neuvosto on tätä taustaa vasten hyväksynyt 22.7.1975 päätöslauselman ydinturvaan liittyvistä teknologisista ongelmista (EYVL C 185, s. 1). Tuon päätöslauselman neljännessä perustelukappaleessa todetaan, että "ydinturvallisuuteen liittyvät teknologiset ongelmat vaativat erityisesti niiden terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten vuoksi yhteisön tasolla asianmukaista toimintaa, jossa otetaan huomioon kansallisille viranomaisille kuuluvat etuoikeudet ja vastuut".
- 78 On huomattava, että jotta Euratomin toisen osaston III luvussa olevilla määräyksillä olisi tehokas vaikutus, tuomioistuim on useita kertoja tulkinnut niitä laajasti.
- 79 Yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa 187/87, Saarland ym., 22.9.1988 antamassaan tuomiossa (Kok. 1988, s. 5013; Kok. Ep. IX, s. 663, 11 kohta), jossa

pääasian oikeudenkäynti koski ydinvoimalaa Cattenomissa (Ranska), että Euratomin perustamissopimuksen ”Terveiden suojeleminen” otsikoidun III luvun määräykset muodostavat systemaattisen kokonaisuuden, jossa komissiolle annetaan melko laaja toimivalta suojelemaan väestöä ja ympäristöä radioaktiivisen saastumisen vaaroilta. Euratomin perustamissopimuksen 37 artiklan sen tarkoituksen osalta, joka koskee mahdollisen radioaktiivisen saastumisen ehkäisemistä, yhteisöjen tuomioistuin on korostanut komissiolla asiassa olevan roolin merkitystä; ainoastaan komissiolla on kokonaiskäsitys ydinvoimalan toimintojen kehityksestä koko yhteisön alueella (em. asia Saarland ym., tuomion 12 ja 13 kohta). Tuomioistuin on tuolla perusteella hylännyt väitteen, että yleiset tiedot radioaktiivisen jätteen hävittämisestä koskevasta suunnitelmasta voitaisiin toimittaa komissiolle vasta sen jälkeen, kun asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat antaneet luvan tähän hävittämiseen (em. asia Saarland ym., tuomion 20 kohta).

- 80 Asiassa C-70/88, parlamentti vastaan neuvosto, 4.10.1991 antamassaan tuomiossa (Kok. 1991, s. I-4529, Kok. Ep. XI, s. I-423, 14 kohta), joka koski elintarvikkeiden ja rehujen radioaktiivisen saastumisen sallituista enimmäistasoista ydinonnettomuuden tai muun säteilytilan jälkeen 22 päivänä joulukuuta 1987 annettua neuvoston asetusta (Euratom) N:o 3954/87 (EYVL L 371, s. 11), yhteisöjen tuomioistuin kieltäytyi hyväksymästä parlamentin esittämää suppeaa tulkintaa Euratomin perustamissopimuksen 30 artiklasta ja sitä seuraavista artikloista. Tuomioistuin katsoi, että näiden artiklojen tavoitteena on varmistaa väestön terveyden yhtäläinen ja tehokas turvaaminen ionisoivan säteilyn aiheuttamilta vaaroilta ”säteilyn lähteestä — — riippumatta”.
- 81 Direktiiviä N:o 96/29/Euratom on tarkasteltava tässä asiayhteydessä. Kuten direktiivin kuudennessa perustelukappaleessa todetaan, direktiivissä otetaan huomioon säteilysuojelua koskevan tieteellisen tietämyksen kehitys; tätä kehitystä on kuvattu yksityiskohtaisesti julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 123—132 kohdassa.
- 82 Tämän tuomion 74—81 kohdan valossa ei ole yhteisön toimivallan määrittämiseksi syytä ylläpitää keinotekoista eroa väestön terveyden suojelun ja ionisoivan säteilyn lähteiden turvallisuuden välillä.

- 83 Näiden seikkojen valossa on ratkaistava, onko yhteisöllä toimivaltaa yleissopimuksen muiden artiklojen soveltamisalalla kuin sen 15 artiklan ja 16 artiklan 2 kohdan soveltamisalalla.

Yhteisön toimivalta yleissopimuksen nyt kyseessä olevien artiklojen soveltamisaloilla

Yleissopimuksen 1 artikla ("Tavoitteet"), 2 artikla ("Määritelmät") ja 3 artikla ("Soveltamisala")

- 84 Kuten neuvosto perustellusti toteaa, yleissopimuksen 1—3 artikla eivät luo oikeuksia eivätkä velvoitteita, joten ei ole tarpeen pohtia, onko yhteisö niiden osalta toimivaltainen.

- 85 Neuvosto toimi näin ollen oikein, kun se ei maininnut näitä artikloja yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksen kohdassa.

Yleissopimuksen 4 artikla ("Täytäntöönpanotoimenpiteet") ja 5 artikla ("Raportit")

- 86 On ilmeistä, että yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohtaa on tulkittava siten, että sen mukaan vaadittava toimivaltaa koskeva ilmoitus koskee erityisiä velvoitteita, toisin sanoen ainoastaan sellaisia velvoitteita, joiden suhteen yleissopimuksen 4 ja 5 artiklassa asetetaan velvoitteita, jotka koskevat täytäntöönpanoa ja sitä koskevaa raportointia.

- 87 Näin ollen yleissopimuksen 4 ja 5 artiklaa ei ollut tarpeen mainita yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksen kohdassa.

Yleissopimuksen 7 artikla ("Lainsäädäntö- ja valvontajärjestelyt")

- 88 Yleissopimuksen 7 artikla on osa yleissopimuksen II luvun b jaksoa nimeltään "Lainsäädäntö ja valvonta". Siinä määrätään lainsäädäntöön ja valvontaan liittyvien järjestelyjen luomisesta ydinlaitosten turvallisuutta varten.
- 89 Vaikka Euratomin perustamissopimuksessa ei annetakaan yhteisölle toimivaltaa antaa ydinlaitosten rakentamista tai käyttöä koskevia lupia, yhteisöllä on Euratomin perustamissopimuksen 30—32 artiklan nojalla lainsäädännöllinen toimivalta vahvistaa terveyden suojelua varten lupajärjestelmä, jota jäsenvaltioiden on sovellettava. Tällainen lainsäädäntötoimi nimittäin täydentää Euratomin perustamissopimuksen 30 artiklassa tarkoitettuja perusnormeja.
- 90 Neuvosto väittää, että yleissopimuksen 7 artiklan 2 kappaleen i kohtaa ei voida soveltaa yhteisöön, koska siinä viitataan "kansallisiin" vaatimuksiin ja säännöksiin, ja että se näin ollen koskee vain jäsenvaltioita, ja tältä osin on riittävää todeta, että yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen ii kohdan mukaan alueellisten järjestöjen on toimivaltaansa kuuluvissa asioissa vastattava niistä velvoitteista, jotka yleissopimuksesta aiheutuvat jäsenvaltioille.
- 91 Yleissopimuksen 7 artikla olisi näin ollen pitänyt mainita yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksen kohdassa.

Yleissopimuksen 14 artikla (”Turvallisuuden arviointi ja todentaminen”)

- 92 Yleissopimuksen 14 artiklan ii kohdan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa yhteisön toimivalta perustuu Euratomin perustamissopimuksen 35 artiklaan.
- 93 Yleissopimuksen 14 artiklan i kohdan soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta on huomattava, että Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan jäsenvaltioiden on annettava tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset vahvistettujen perusnormien noudattamisen varmistamiseksi. Ne voivat tässä tarkoituksessa esimerkiksi vaatia tehtäväksi yleissopimuksen kyseisen määräyksen mukaisia turvallisuusarviointeja.
- 94 Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan toisen kohdan mukaan komissiolla on toimivalta antaa ”tarpeelliset suositukset jäsenvaltioissa sovellettavien määräysten yhdenmukaistamisen varmistamiseksi”. Jäsenvaltioiden on kyseisen artiklan kolmannen kohdan mukaan toimitettava nämä määräykset komissiolle tiedoksi.
- 95 Yleissopimuksen 4 artiklassa määrätään, että yleissopimuksessa sopimuspuolille asetetut velvoitteet voidaan panna täytäntöön paitsi lainsäädännöllisillä ja valvontaan liittyvillä toimenpiteillä myös hallinnollisilla ja muilla toimenpiteillä. Yleissopimuksen soveltaminen voi siten edellyttää sellaisten toimenpiteiden hyväksymistä, jotka eivät ole luonteeltaan pakottavia niitä kohtaan, joille ne on osoitettu, kuten suositukset. Näissä olosuhteissa komissiolle annettu toimivalta antaa jäsenvaltioille suosituksia yleissopimuksen 14 artiklan i kohdan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa olisi pitänyt ottaa huomioon ja tuo määräys olisi pitänyt mainita yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksessa.

- 96 Näin ollen ei ole tarpeen tutkia sitä, onko yhteisöllä vielä muuta toimivaltaa yleissopimuksen 14 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, ja on todettava, että tuo määräys olisi pitänyt mainita yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksen kohdassa.

Yleissopimuksen 16 artiklan ("Hätätilavalmius") 1 ja 3 kappale

- 97 Yleissopimuksen 16 artiklan 1 kappaleen osalta on todettava, että yhteisöllä on Euratomin perustamissopimuksen 30—32 artiklan mukaan toimivalta vahvistaa perusnormeja hätätilatoimenpiteiden osalta, mikä sisältää toimivallan edellyttää, että jäsenvaltiot laativat tällaisia toimenpiteitä koskevia suunnitelmia ydinlaitoksia varten.
- 98 Yleissopimuksen 16 artiklan 3 kohdan osalta neuvosto ei voi perustellusti väittää, että tämä määräys ei koske yhteisöä sillä perusteella, että yhteisö on sopimuspuoli, jolla itse asiassa on ydinlaitoksia jäsenvaltioidensa alueella.
- 99 Yleissopimuksen 16 artiklan tulkinnassa on nimittäin otettava huomioon se mahdollisuus, että yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen i kohdassa tarkoitettu alueellinen järjestö muodostuu sekä sellaisista jäsenvaltioista, joiden alueella on ydinlaitoksia, että sellaisista jäsenvaltioista, joiden alueella niitä ei ole. Yleissopimuksen 16 artiklan tarkoitus voisi vaarantua, jos tällaisilla järjestöillä ei olisi yleissopimuksen 16 artiklan 3 kohdasta johtuvia velvoitteita niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden alueella ei ole ydinlaitosta. Näin ollen tämän kohdan ensimmäisessä virkkeessä kuvatussa tapauksessa yleissopimuksen 16 artiklan 1 kappaleen lisäksi myös 16 artiklan 3 kappaletta sovelletaan kyseessä olevaan alueelliseen järjestöön.

- 100 Kun otetaan huomioon, että tietyillä yhteisön jäsenvaltioilla ei ole ydinlaitoksia alueellaan ja että yhteisö voi vahvistaa niiden osalta hätätilatoimenpiteitä koskevia perusnormeja, kuten tämän tuomion 97 kohdassa on todettu, yhteisöllä on toimivalta yleissopimuksen 16 artiklan 3 kappaleen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
- 101 Yleissopimuksen 16 artiklan 1 ja 3 kappale olisi näin ollen pitänyt mainita yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksen kohdassa.

Yleissopimuksen 17 artikla ("Sijointupaikka")

- 102 Ydinlaitoksen sijointipaikan valintaan, jota käsitellään yleissopimuksen 17 artiklassa, sisältyy välttämättä säteilysuojeluun liittyvien seikkojen, kuten paikan väestötieteellisten piirteiden, huomioon ottaminen. On ilmeistä, että yleissopimuksen 17 artiklan ii kohdassa tarkoitetaan näitä seikkoja.
- 103 Euratomin perustamissopimuksen 37 artiklan mukaan yhteisöllä on toimivalta "missä tahansa muodossa olevan radioaktiivisen jätteen hävittämistä koskevien suunnitelmien" osalta, jos tämän suunnitelman toteuttaminen voi aiheuttaa veden, maaperän tai ilman radioaktiivista saastumista toisen jäsenvaltion alueella. Jo tämän perusteella voidaan todeta, että yhteisöllä on toimivalta yleissopimuksen 17 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

- 104 Yleissopimuksen tämä artikla olisi näin ollen pitänyt mainita yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksen kohdassa.

Yleissopimuksen 18 artikla ("Suunnittelu ja rakentaminen") ja 19 artikla ("Käyttö")

- 105 Ne toimenpiteet, joista määrätään yleissopimuksen 18 ja 19 artiklassa ydinlaitosten suunnittelun, rakentamisen ja käytön osalta, voivat olla sellaisten määräysten kohteena, joita jäsenvaltiot antavat varmistaakseen Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti perusnormien noudattamisen. Komissio on kuitenkin toimivaltainen antamaan näiden määräysten yhdenmukaistamiseen tähtääviä suosituksia, kuten käy ilmi Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan toisesta kohdasta, kun sitä tulkitaan tämän tuomion 74—83 kohdassa esitettyjen seikkojen valossa. Jäsenvaltiot ovat velvollisia myötävaikuttamaan näiden suositusten laatimiseen Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisella.
- 106 Näin ollen samoista syistä kuin tämän tuomion 95 kohdassa on mainittu yleissopimuksen 18 ja 19 artikla olisi pitänyt mainita yhteisön toimivaltaa koskevassa ilmoituksen kohdassa.
- 107 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ilmoituksen kolmas kohta on kumottava siltä osin kuin siinä ei mainita yleissopimuksen 7 ja 14 artiklaa, 16 artiklan 1 ja 3 kappaletta sekä 17—19 artiklaa.

Oikeudenkäyntikulut

- 108 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 69 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään kuitenkin, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan. Koska komissio ja neuvosto ovat hävinneet asian osittain, on syytä määrätä, että kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Sen ilmoituksen kolmas kohta, jonka Euroopan atomienergiayhteisö on antanut ydinturvallisuutta koskevan yleissopimuksen 30 artiklan 4 kappaleen iii kohdan mukaisesti ja joka on liitetty 7.12.1998 tehtyyn neuvoston päätökseen, jolla on hyväksytty Euroopan atomienergiayhteisön liittyminen ydinturvallisuutta koskevaan yleissopimukseen, kumotaan siltä osin kuin siinä ei mainita tuon yleissopimuksen 7 ja 14 artiklaa, 16 artiklan 1 ja 3 kappaletta sekä 17—19 artiklaa.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Euroopan yhteisöjen komissio ja Euroopan unionin neuvosto vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Rodríguez Iglesias	Puissochet	Schintgen
Timmermans	Gulmann	Edward
La Pergola	Jann	Skouris
Macken	Colneric	
von Bahr	Cunha Rodrigues	

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä joulukuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias

presidentti